

Ραψωδία Η'

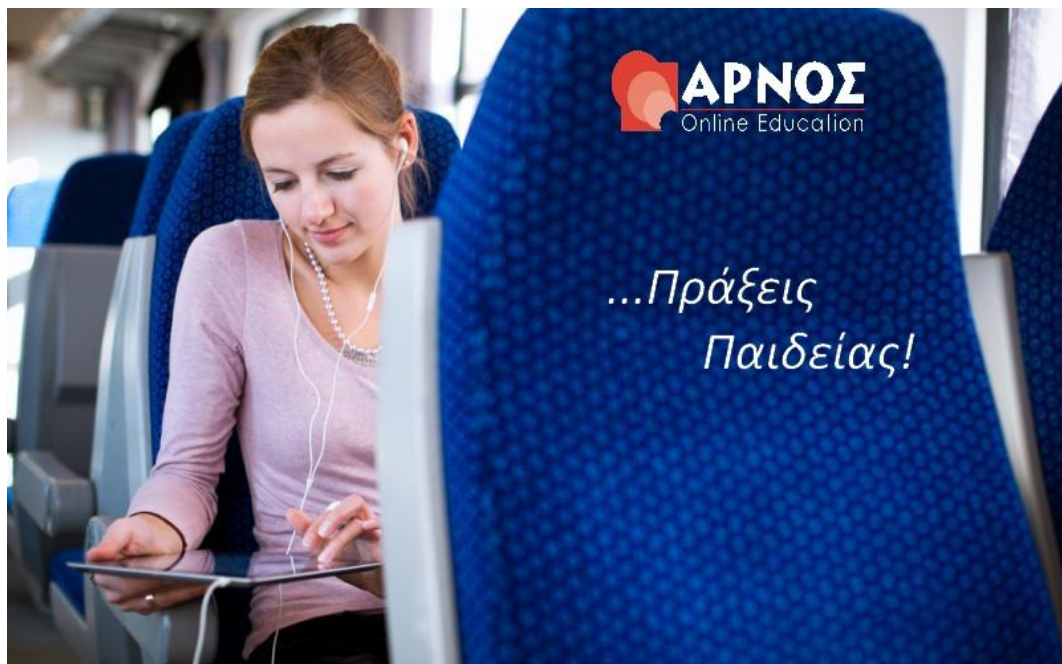
Ιλιάδα Β' Γυμνασίου

Απαντήσεις ερωτήσεων σχολικού βιβλίου

σχ. βιβλίο (σ.σ. 80-86)

Φροντιστηριακό e-μάθημα

Γυμνάσιο: 9.000 μαθήματα με βίντεο-διδασκαλία

Μελέτη όπου, όποτε και όσο εσύ θες!

Διδάσκουμε μεθοδικά σε βίντεο τη θεωρία του σχολικού βιβλίου και λύνουμε όλες τις ασκήσεις

Δημιουργούμε συνεχώς νέα βίντεο με διδασκαλία για τις εκπαιδευτικές σου απαιτήσεις

Παίζουμε και μαθαίνουμε με on line test αξιολόγησης & SOS διαγωνίσματα προσομοίωσης για τις εξετάσεις

Λύνουμε απορίες ζωντανά on line καθημερινά 3 μ.μ. - 8 μ.μ.

Περιεχόμενα

I. Ραψωδία Η 206-315	2
Μονομαχία Αίαντα και Έκτορα.....	2

I. Ραψωδία Η 206-315

Μονομαχία Αίαντα και Έκτορα

1. Το τυπικό μοτίβο των ρήσεων που προηγούνται της σύγκρουσης μπορούμε να το χαρακτηρίσουμε «μονομαχία με λόγια» (αγώνα λόγων). Ποια θέση μπορεί να έχει σε μια τέτοια «μονομαχία λόγων» η επαινετική προσφώνηση του Έκτορα προς τον αντίπαλο του; Να δικαιολογήσετε τις απόψεις σας.

Πριν από τη σφοδρή σύγκρουση της μονομαχίας είθισται να κυριαρχεί το τυπικό μοτίβο των ρήσεων μεταξύ των αντιπάλων. Πιο συγκεκριμένα, οι αντίπαλοι προβαίνουν σε αρχική μονομαχία λόγων, ανταλλάσσουν φοβέρες και προκλήσεις με σκοπό να κάμψει ο ένας το ηθικό του άλλου. Τον αγώνα των λόγων ξεκινά εδώ ο Αίαντας, που στέκεται απέναντι στον Έκτορα και του δηλώνει ότι εκτός από τον Αχιλλέα υπάρχουν και άλλοι γενναίοι στρατιώτες στο στρατόπεδο.

Ωστόσο, στη συγκεκριμένη σκηνή της μονομαχίας ο Έκτορας προσφωνεί επαινετικά και εξαίρει τον αντίπαλο του Αίαντα «**ω διογέννητε και μεγάλε πολέμαρχε**». Μ' αυτόν τον τρόπο, εκφράζει την αξία του Αίαντα και παίρνει και ο ίδιος ο Έκτορας αξία μέσα από αυτό καθώς τολμά να επιτεθεί σε ένα σημαντικό αντίπαλο. Τέλος, αν ο Έκτορας νικήσει η τιμή του και η δόξα που θα προσλάβει θα είναι μεγαλύτερη καθώς θα έχει κατορθώσει να αντικρούσει ένα γενναίο και αντρείο αντίπαλο.

2. Πώς εξηγείτε τη μνεία του Αχιλλέα από τον Αίαντα (στ. 228-230); Τι επιδιώκει μ' αυτήν ο ίδιος ο ήρωας και τι ο ποιητής;

Ο Αίαντας στους στίχους 228-203, κάνει μνεία στον Αχιλλέα και στο λόγο αποχώρησης του από το στρατόπεδο. Αναφέρει, πως ο Αχιλλέας απουσιάζει από την μάχη εξαιτίας της οργής του με τον Αγαμέμνονα. Με αυτό τον τρόπο, θέλει να δείξει στον Έκτορα πως υπάρχουν και άλλοι γενναίοι στρατιώτες έτσι συγκρίνει και να εξυψώνει τον εαυτό του με τον Αχιλλέα.

Ωστόσο, ο ποιητής θα κρίνει την αναμέτρηση του Αίαντα και του Έκτορα ισόπαλη για να μας προϋδεάσει στην επανεμφάνιση του Αχιλλέα, ο οποίος τελικά θα μονομαχήσει με τον Έκτορα και θα τον κατατροπώσει.

Τέλος, η αναφορά του Αχιλλέα και σε αυτή την σκηνή στην οποία δεν παρίσταται αποσκοπεί στην συνεχή υπενθύμισή μας πως αυτός αποτελεί τον μυθικό ήρωα και πρωταγωνιστή της Ιλιάδας.

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

...Πράξεις Παιδείας!

3. Ποιες δεξιότητες του προβάλλει ο Έκτορας στην προκαταρκτική ρήση του για να αποδείξει ότι γνωρίζει πολύ καλά «τες μάχες και τες ανδροφονίες» (στ. 237);

Ο Έκτορας, δεν δέχεται την υποτίμηση σε βάρος του από τον αντίπαλό του, τον Αίαντα. Μ' αυτό τον τρόπο σπεύδει να προβάλλει τις δεξιότητές του. Αναφέρει πως είναι άριστος γνώστης της πολεμικής τέχνης, αλλά παράλληλα και γενναίος και αντρείος πολεμιστής. Τονίζει πως ξέρει άριστα να χειρίζεται την ασπίδα να επιτίθεται και να αμύνεται αλλά ωστόσο και να πολεμά έφιππος ή και πεζός, σώμα με σώμα με τον αντίπαλο **«ξεύρω των ίππων την οργήν στην μάχη να οδηγήσω», «και πεζός ξεύρω τον χορόν του Άρη ανδροφόνου»**. Έτσι αντικρούει τον αντίπαλό του ενώ ταυτόχρονα τον τρομάζει εγκωμιάζοντας τις αρετές που τον διακατέχουν.

4. «Στης διχονοίας πιάσθηκαν τον φονικόν αγώνα / και πάλιν ομογνώμησαν και (ως φίλοι εχωρισθήκαν» (στ. 301-302). α) Πώς εξηγείτε την παρουσία τέτοιων στίχων και την ανταλλαγή δώρων μέσα σ' ένα πολεμικό έπος; β) Να συγκρίνετε την ανταλλαγή με εκείνη που γνωρίσατε στο επεισόδιο Γλαύκου-Διομήδη (Ζ 119-236).

Η Ιλιάδα αποτελεί ξεκάθαρα ένα ηρωικό πολεμικό έπος, που αποτυπώνει συνεχώς τις ολέθριες επιπτώσεις που φέρει ο πόλεμος στις ζωές των ανθρώπων. Ωστόσο σε ορισμένα σημεία ο Όμηρος πέρα από τις φρικαλέες μονομαχίες, τους

θανάτους και τις αλλεπάλληλες μάχες προβάλλει αντιπολεμικά μηνύματα και παρουσιάζει ειρηνικές σκηνές.

Ύστερα από την σκληρή επίθεση και την σύγκρουση του Αίαντα και του Έκτορα, από την ανταλλαγή προσβολών και υβριστικών συμπεριφορών μεταξύ τους, οι ίδιοι στο τέλος της μονομαχίας ανταλλάσσουν δώρα. Με αυτό τον τρόπο, κλείνει ο αγώνα και επισφραγίζεται η συμφιλίωση μεταξύ τους, μια και η μάχη κρίθηκε ισόπαλη. Βέβαια, σε καμία περίπτωση η χειρονομία αυτή δεν επισφραγίζει φιλία μεταξύ τους, παρά μόνο εκφράζει ισόπαλη θέση στη μονομαχία και τα δώρα αποτελούν ένα ενθύμιο της μάχης τους.

Αντίθετα στο επεισόδιο Γλαύκου- Διομήδη (στ. 119-236) η ανταλλαγή των όπλων τους παρότι η αξία τους είναι άνιση, (το όπλο του Γλαύκου ήταν χρυσό αντίθετα με τον Διομήδη που ήταν χάλκινο) είναι ειλικρινής ένδειξη πατροπαράδοτης και μεγάλης φιλίας. Άλλωστε ο Γλαύκος και ο Διομήδης δεν μονομάχησαν και δεν συγκρούστηκαν.

5. Νεότεροι μελετητές αλλά και αρχαίοι σχολιαστές υποστήριξαν ότι ο Όμηρος δεν κατάφερε να κρατηθεί πάντα αμερόληπτος αφηγητής και δείχνει μερικές φορές τη συμπάθεια του προς τους συμπατριώτες του. Να αναζητήσετε στην περιγραφή της μονομαχίας στοιχεία που να συνηγορούν υπέρ της «μεροληψίας» του ποιητή ή το αντίθετο.

Ο Όμηρος, κατά βάση, είναι ένας αντικειμενικός και ουδέτερος παρατηρητής των γεγονότων που περιγράφει στα έπη του. Ωστόσο, σε συγκεκριμένα σημεία επηρεασμένος από την καταγωγή του, διαπιστώνουμε πως μεροληπτεί υπέρ των συμπατριωτών του, των Ελλήνων.

Στοιχεία που αποδεικνύουν την μεροληψία του Οδυσσέα υπέρ των Αχαιών, εντοπίζονται στο συνεχές διακριτικό προβάδισμα που προσδίδει στον Αίαντα στην μονομαχία του με τον Έκτορα. Συγκεκριμένα, περιγράφει διεξοδικά και με περηφάνια τον υπερβολικό τρόπο που προκαλεί ο Αίαντας στον Έκτορα. Μ' αυτό τον τρόπο δείχνει τον θαυμασμό του στον ήρωα. Συνάμα, ο Όμηρος προβάλλει τον Αίαντα κατά την διάρκεια της μονομαχίας να χτυπά πιο δυνατά και θανατηφόρα τον Έκτορα. Η ασπίδα του Αίαντα έχει μεγαλύτερη αντοχή από τον Έκτορα, ενώ παράλληλα ο Αίαντας σηκώνει και πετά μεγαλύτερη πέτρα στον Έκτορα από ότι εκείνος με αποτέλεσμα να ρίξει τον Έκτορα καταγής και να

4

χρειαστεί η επέμβαση του θεού Απόλλωνα για να τον βοηθήσει να συνεχίσει την μονομαχία.

Τέλος, απόδειξη ανωτερότητας του Αίαντα στη μάχη αναδεικνύεται και στον τρόπο που αποδέχονται οι Αχαιοί τον Αίαντα σαν νικητή **«φαιδρόν από την νίκη»**. Αντίθετα, οι Τρώες υποδέχονται τον Έκτορα «ανέλπιστα» με απλή αγαλλίαση και ανακούφιση.

6. Η μονομαχία ως μέσο επίλυσης διαφορών συνηθιζόταν και σε νεότερα χρόνια, κυρίως στον Μεσαίωνα ή και αργότερα. Να συγκρίνετε τη μονομαχία του Ερωτόκριτου με τον Άριστο (Παράλληλο κείμενο) με το ιλιαδικό πρότυπο που μελετήσατε. Τι παρατηρείτε;

Η μονομαχία του Αίαντα και του Έκτορα παρουσιάζει αναλογίες αλλά και διαφορές με αυτή του Άριστου και του Ερωτόκριτου.

Αρχικά, ομοιότητα αποτελεί το γεγονός πως και οι δύο μονομαχίες γίνονται με σκοπό να τερματιστεί μια πολεμική έριδα και σταματούν μόλις αρχίζει να νυκτώνει. Οι μονομαχίες είναι σκληρές και οι δύο αντίπαλοι ικανοί πολεμιστές.

Ωστόσο, υπάρχουν και διαφορές μεταξύ των μονομαχιών. Όσον αφορά την χρήση των όπλων στην Ιλιάδα εκτοξεύουν κοντάρια από μακριά, μετά ανταλλάσσουν χτυπήματα με λόγχες από κοντά και πετούν πέτρες μεταξύ τους, ενώ τέλος επιτίθενται με τα ξίφη. Ωστόσο, στη μονομαχία του Ερωτόκριτου και του Άριστου οι αντίπαλοι πολεμούν έφιπποι με κοντάρια από μακριά και ξίφη. Συνάμα, τα σπαθιά στην Ιλιάδα δεν προλαβαίνουν να τα χρησιμοποιήσουν, ενώ στον Ερωτόκριτο τα χρησιμοποιούν και είναι εκείνα που κρίνουν την τελική έκβαση της μάχης. Τέλος, στην Ιλιάδα υπάρχει και **«ο αγώνας των λόγων»**, ενώ στον Ερωτόκριτο δεν υπάρχει μόνο μια αναφορά πριν από τον αγώνα με τα σπαθιά όχι στην αρχή όπως στην Ιλιάδα. Βέβαια, η αγωνία του κόσμου στον Ερωτόκριτο εκφράζεται πριν τον αγώνα, ενώ στην Ιλιάδα στο τέλος καθώς οι Τρώες και οι Αχαιοί υποδέχονται τους πολεμιστές τους και εκφράζουν τα συναισθήματά τους.

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

 ARNOS ...Πράξεις Παιδείας!

Επιμέλεια: Αρετή Βελή – Φιλολόγος

5

...Πράξεις Παιδείας!